
Odbor za regionalni razvoj

2017/2040(INI)

20.7.2017

NACRT IZVJEŠĆA

o provedbi makroregionalnih strategija EU-a
(2017/2040(INI))

Odbor za regionalni razvoj

Izvjestitelj: Andrea Cozzolino

SADRŽAJ

	Stranica
OBRAZLOŽENJE – SAŽETI PREGLED ČINJENICA I REZULTATA ISTRAŽIVANJA ..	3
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	5

OBRAZLOŽENJE – SAŽETI PREGLED ČINJENICA I REZULTATA ISTRAŽIVANJA

Kontekst

Makroregionalne strategije zadnjih su godina postale važna platforma za transnacionalnu suradnju među državama članicama, ali i za suradnju s trećim zemljama. Zahvaljujući njima uspostavljen je integrirani okvir za rješavanje zajedničkih problema i iskorištavanje zajedničkih potencijala. U programskom razdoblju 2014. – 2020. makroregionalne strategije ugrađene su u programe europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF).

U četiri postojeće makroregionalne strategije (za Baltik, Podunavlje, Dunavska, Jadransko-jonsku regiju i Alpe) okupljeno je 19 država članica i 8 trećih zemalja. Neke države članice sudjeluju u više makroregionalnih strategija.

Makroregionalne strategije definirane su prema načelu „trostrukog ne”: ne novim sredstvima EU-a, ne novim formalnim strukturama EU-a i ne novom zakonodavstvu EU-a.

Finacijska potpora pruža se na temelju programa transnacionalne suradnje u okviru europske teritorijalne suradnje (ETC), koji se financiraju iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR). Četirima takvima programima podupire se provedba makroregionalnih strategija (u zagradama iznos proračuna operativnih programa):

- Baltičko more (333 414 456 EUR)
- Podunavlje (262 989 839 EUR)
- Jadransko-jonska regija (117 918 198 EUR)
- Alpski prostor (139 751 456 EUR)

Da bi pridonijele ostvarenju zajedničkih ciljeva utvrđenih u makroregionalnim strategijama, zemlje se potiču i na iskorištavanje različitih izvora financiranja (ESIF i ostali instrumenti EU-a, IPA, ENI te nacionalni, regionalni, lokalni, privatni izvori itd.).

Kako navodi Komisija, makroregionalne strategije nisu usredotočene isključivo na financiranje, nego pridonose okupljanju građana različitih država članica, a zahvaljujući prekograničnoj suradnji poboljšavaju se njihovi socijalni, gospodarski i životni uvjeti.¹

Makroregionalne strategije imaju različite strukture upravljanja i izložene su različitim izazovima. Određeni su problemi, i do određene mјere, zajednički, primjerice osiguranje primjerene razine političke odgovornosti i dostatnih resursa.

Provedbu makroregionalnih strategija koordinira Komisija.

Godine 2010. Komisija je, na zahtjev Vijeća, osnovala Skupinu na visokoj razini za makroregionalne strategije, čija je misija pomagati Komisiji u izvršenju njezinih ovlasti i

---

¹ Komunikacija Komisije od 14. prosinca 2015. „Ulaganje u radna mjesta i rast – poboljšano iskorištavanje europskih strukturnih i investicijskih fondova” (COM(2015)0639 final).

nadležnosti u upravljanju makroregionalnim strategijama, a posebna je zadaća savjetovati Komisiju u pitanjima koordinacije makroregionalnih strategija i njihova praćenja¹. Članove skupine čine predstavnici država članica i trećih zemalja uključenih u makroregionalne strategije, a na sastanke se u svojstvu promatrača pozivaju i predstavnici Odbora regija i Europske investicijske banke.

Budućnost

Rasprave o kohezijskoj politici nakon 2020. već su u tijeku i krajnje je vrijeme da se u kontekstu te politike raspravlja o budućnosti makroregionalnih strategija.

U vezi s budućnošću makroregionalnih strategija trebalo bi odgovoriti na nekoliko pitanja:

- aktivno sudjelovanje i politička odgovornost – kako osigurati da sve zemlje koje sudjeluju u makroregionalnim strategijama u njih ulože dosta resurse?
- usredotočenost na rezultate – mogu li se rezultati makroregionalnih strategija učiniti mjerljivijima?
- područje primjene – postoje li razlozi za proširenje koncepta makroregionalne strategije?

Prepoznavajući važnost makroregionalnih strategija i potvrđujući načelo „trostrukoga ne”, Vijeće „izražava spremnost preispitati zajednički utvrđenu i razrađenu inicijativu država članica koje su suočene s jednakim izazovima u određenom zemljopisnom području s ciljem utvrđivanja nove makroregionalne strategije”².

Odbor REGI organizirat će na svojem sastanku 12. i 13. srpnja 2017. radionicu sa stručnjacima o makroregionalnim strategijama kako bi se podržao rad na ovom provedbenom izvješću. Nalazi će se odražavati u amandmanima nacrtu izvješća.

---

¹ Registr stručnih skupina Komisije i ostalih sličnih subjekata – Skupina na visokoj razini za makroregionalne strategije <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=2455>

² Zaključci Vijeća o provedbi makroregionalnih strategija EU-a

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/cooperate/macro_region_strategy/pdf/concl_implementation_macro_region_strategy_en.pdf

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o provedbi makroregionalnih strategija EU-a (2017/2040(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegovu glavu XVIII.,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (dalje u tekstu „Uredba o zajedničkim odredbama“)¹,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o posebnim odredbama za potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj cilju „Europska teritorijalna suradnja“²,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1302/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1082/2006 o Europskoj grupaciji za teritorijalnu suradnju (EGTS) u vezi s pojašnjenjem, pojednostavljenjem i poboljšanjem osnivanja i funkcioniranja takvih grupacija³,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 25. travnja 2017. o provedbi makroregionalnih strategija EU-a,
- uzimajući u obzir Izvješće Komisije od 16. prosinca 2016 o provedbi makroregionalnih strategija EU-a (COM(2016)0805) i prateći radni dokument službi Komisije (SWD(2016)0443),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 10. lipnja 2009. o strategiji Europske unije za regiju Baltičkog mora (COM(2009)0248),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 8. prosinca 2010. o strategiji Europske unije za dunavsku regiju (COM(2010)0715),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 17. lipnja 2014. o strategiji Europske unije za jadransku i jonsku regiju (COM(2014)0357),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 28. srpnja 2015. o strategiji Europske unije za alpsku regiju (COM(2015)0366),

¹ SL L 347, 20.12.2013., str. 320.

² SL L 347, 20.12.2013., str. 259.

³ SL L 347, 20.12.2013., str. 303.

- uzimajući u obzir Izvješće Komisije od 20. svibnja 2014. o upravljanju makroregionalnim strategijama (COM(2014)0284),
  - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 14. prosinca 2015. „Ulaganje u radna mesta i rast – poboljšano iskorištavanje europskih strukturnih i investicijskih fondova” (COM(2015)0639),
  - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 17. veljače 2011. o provedbi strategije EU-a za dunavsku regiju¹,
  - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 3. srpnja 2012. o razvoju makroregionalnih strategija EU-a, sadašnjoj praksi i izgledima za budućnost, osobito na Sredozemlju²,
  - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 13. rujna 2012. o strategiji kohezijske politike EU-a za područje Atlantika³,
  - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 28. listopada 2015. o Strategiji EU-a za jadransku i jonsku regiju⁴,
  - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 13. rujna 2016. o Strategiji EU-a za alpsku regiju⁵,
  - uzimajući u obzir studiju iz siječnja 2015. „Nova uloga makroregija u europskoj teritorijalnoj suradnji”, koju je objavila Glavna uprava za unutarnju politiku, odjel B: Strukturalna i kohezijska politika,
  - uzimajući u obzir izvješće Interacta od veljače 2017. o dodanoj vrijednosti makroregionalnih strategija – programskim i projektnim perspektivama,
  - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika te članak 1. stavak 1. točku (e) i Prilog III. Odluci Konferencije predsjednika od 12. prosinca 2002. o postupku odobrenja izrade izvješća o vlastitoj inicijativi,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za regionalni razvoj i mišljenje Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (A8-0000/2017),
- A. budući da se makroregija može definirati kao područje koje obuhvaća teritorije nekoliko različitih zemalja ili regija koje povezuje neko zajedničko svojstvo ili zajednički problem ili više takvih svojstava ili problema⁶;
- B. budući da su makroregionalne strategije važne zato što mogu potaknuti mobilizaciju institucionalnih aktera i civilnog društva radi ispunjavanja političkih ciljeva EU-a;
- C. budući da makroregionalne strategije pružaju platformu za suradnju između država članica EU-a i među trećim zemljama u svrhu rješavanja zajedničkih problema,

---

¹ SL CE 188, 28.6.2012., str. 30.

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0269.

³ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0341.

⁴ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0383.

⁵ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0336.

⁶ Schmitt et al (2009), *EU macro-regions and macro-regional strategies – A scoping study*, NORDREGIO electronic working paper 2009:4.

- poticanja suradnje i bolje integracije različitih sektora politika;
- D. budući da su makroregije aktivno uključene u dugoročna, međusobno povezana, horizontalna politička pitanja;
  - E. budući da se makroregionalne strategije temelje na načelu „trostrukog ne”, prema kojemu u okviru postojećeg političkog okvira EU-a nisu predviđeni novi načini financiranja, nove strukture i novo zakonodavstvo;
  - F. budući da postojeći mehanizmi za suradnju omogućuju provedbu makroregionalnih strategija, osobito u ranim fazama;
  - G. budući da Komisija svake dvije godine donosi jedinstveno izvješće o provedbi svih postojećih makroregionalnih strategija EU-a, pri čemu se sljedeće izvješće očekuje krajem 2018.;

Makroregionalne strategije kao platforme za suradnju i koordinaciju

- 1. važnost makroregionalnih strategija posebno se ističe u svjetlu globalizacijskih procesa zbog kojih pojedinačne zemlje postaje međusobno ovisne, što stvara potrebu za prekograničnim rješenjima;
- 2. prepoznaje da je u kontekstu postizanja prethodno utvrđenih ciljeva i dalje teško razriješiti pitanja povezana s različitim elementima, npr. obvezivanjem, odgovornošću, resursima i upravljanjem;
- 3. ističe da makroregionalne strategije i dalje čine neprocjenjiv doprinos prekograničnoj, međusektorskoj i višerazinskoj suradnji;
- 4. smatra da višerazinska suradnja treba otpočetka biti ugrađena u sve makroregionalne strategije;
- 5. potiče poboljšanju koordinaciju i bolje partnerstvo među različitim akterima i politikama na nacionalnoj i regionalnoj razini u cilju lakše provedbe makroregionalnih strategija;
- 6. naglašava važnost povećanja administrativnog kapaciteta u cilju osiguranja djelotvorne provedbe strategija;
- 7. ističe činjenicu da makroregionalne strategije moraju biti dovoljno fleksibilne kako bi se prilagodile nepredviđenim događajima koji mogu utjecati na uključene regije i EU u cjelini i kako bi na njih odgovorile; ističe nužnost koordinativne uloge koju Komisija ima u tom pogledu;

Strategija EU-a za regiju Baltičkog mora (EUSBSR)

- 8. pozdravlja rezultate koji su postignuti otkad je strategija pokrenuta u 2009., osobito u pogledu mehanizama za suradnju, ne samo među uključenim zemljama nego i unutar njih;
- 9. ističe preostale izazove, osobito u pogledu okoliša i povezivosti; poziva uključene

zemlje da povećaju napore potrebne za smanjenje zagađenja Baltičkog mora;

10. skreće pozornost na dobar primjer komunikacijske strategije u okviru EUSBSR-a; ističe da je komunikacijske strategije potrebno podupirati i na nacionalnoj i na regionalnoj razini kako bi se povećao njihov učinak;

Strategija EU-a za dunavsku regiju (EUSDR)

11. ističe pozitivan učinak strategija na suradnju među uključenim zemljama;
12. smatra Podunavski dijalog za financiranje jasnim pozitivnim primjerom za prevladavanje poteškoća u financiranju s kakvima su često suočeni transnacionalni projekti;
13. naglašava da je ključno održavati visoku razinu političke potpore te povećati resurse i kapacitete kako bi se riješili preostali problemi;

Strategija EU-a za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR)

14. naglašava specifičnu narav EUSAIR-a s obzirom na broj potencijalnih zemalja sudionica i zemalja kandidatkinja te smatra da ovakav format suradnje može nuditi velike mogućnosti za cijelu regiju;
15. za zabrinutošću upozorava na probleme povezane s resursima, upravljanjem i preuzimanjem odgovornosti koji sprečavaju da se ciljevi strategije postignu u cijelosti;
16. naglašava da se regija u zadnjim godinama nalazi na udaru migracijske krize; drži da bi EUSAIR mogao pridonijeti ublaživanju tih izazova;

Strategija EU-a za alpsku regiju (EUSALP)

17. drži da je EUSALP dokaz toga kako se makroregionalni koncept može primjenjivati i na razvijenije regije;
18. pozdravlja strukturu upravljanja strategijom koja se trenutačno uspostavlja;
19. naglašava da EUSALP može služiti kao dobar primjer ogledne strategije za teritorijalnu koheziju jer su njome obuhvaćena različita specifična, produktivna, planinska i ruralna područja te neki od najvažnijih gradova u EU-u;
20. naglašava da je alpska regija obilježena mnogim granicama i da EUSALP može pružiti mogućnost za jačanje prekogranične suradnje te veza i mreža među ljudima te uklanjanje postojećih granica i ograničenja za radnike i gospodarske aktivnosti;

Makroregionalna Europa nakon 2020.?

21. naglašava da makroregionalne strategije donose rezultate ako proizlaze iz dugoročne političke perspektive i organizirane su tako da svi dionici otpočetka budu djelotvorno zastupljeni;
22. vjeruje da provedba strategije može biti uspješna samo ako se temelji na učinkovitim

koordinacijskim i kooperacijskim strukturama te ima osigurano primjereni financiranje; naglašava u tom smislu potrebu za traženjem sinergije i komplementarnosti među instrumentima financiranja na regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini;

23. predlaže da uključene zemlje otpočetka jasno preuzmu obveze u pogledu financiranja;
24. naglašava da je potrebna izraženja orijetiranost na rezultate kako bi se opravdalo ulaganje resursa, koje bi zauzvrat trebalo biti usklađeno sa zadanim ciljevima;
25. poziva na to da se sva pitanja o makroregionalnim strategijama, primjerice pitanje preuzimanja odgovornosti i potrebnih političkih poticaja, primjereni rašciste;
26. smatra da treba povećati vidljivost aktivnosti koje makroregije poduzimaju i jačati svijest o tome;
27. naglašava da planiranje i preispitivanje ciljeva treba biti usklađeno s programskim razdobljima u okviru višegodišnjeg finansijskog okvira kako bi se jačala povezanost s prioritetima EU-a;
28. poziva Komisiju da u sljedeće izvješće o provedbi makroregionalnih strategija, koje treba biti objavljeno u 2018., uvrsti temeljitiju analizu, osobito sljedećih tema:
  - a. djelotvornosti transnacionalnih programa u okviru ETC-a u cilju financiranja i strateškog poticanja makroregionalnih strategija;
  - b. pokazatelja koji bi se mogli primijeniti u okviru svih makroregionalnih strategija u svrhu veće orijentiranosti na rezultate i boljeg praćenja;
  - c. mjera za bolje povezivanje s prioritetima EU-a;
  - d. pojednostavljenja provedbe i usredotočivanja na programe financiranja;
29. naglašava da je, u svrhu suočivanja s dolazećim izazovima u predmetnim geografskim područjima, važno pozorno razmotriti inicijative za stvaranje novih makroregionalnih strategija;
30. poziva Komisiju da u rad Skupine na visokoj razini za makroregionalne strategije uključi Parlament u svojstvu promatrača;

o

o o

31. nalaže svojem predsjedniku da ovu rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Europskom odboru regija, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te vladama, nacionalnim i regionalnim parlamentima država članica i trećih zemalja koje sudjeluju u makroregionalnim strategijama.